

Co přinesla letošní sklizeň biodiverzitních semínek?

V září a říjnu putovaly na Veselku zásilky s namnoženými semínky z celé republiky. Všem pěstitelům, kteří nám vypěstovaná osiva i popisy svých zahradnických úspěchů (někdy ale i nezdárů) na podzim poslali, velmi děkujeme za jejich námahu a pomoc. Jako obvykle přinášíme i tentokrát výběr z Vašich dopisů, které zásilky doprovázely. Jsou to postřehy k jednotlivým plodinám a odrudám ze Seznamu starých plodin.

Zásilky – ať už dopisy, balíčky či přímo balíky – byly velmi různorodé. Tak jako byly různorodé druhy množených rostlin, podmínky, v nichž jednotliví pěstitelé zahradničili, jaké zkušenosti měli a zda přišla nějaká „pohroma“, například v podobě divoké zvěře, o něco méně divokého, ale stejně neúprosně bujícího plevelu nebo velkého sucha. Někdo zaslal zpět množství původní, jiný velký pytel fazolí, třetí však jen zprávu o svém neúspěchu.

Podívejme se ale již na výběr z jednotlivých dopisů, citáty jsou převzaty bez podstatnějších úprav:

Brambory v kompostovém mulči

Pěstitelka ze severu píše o podmínkách, kde pěstovala i o méně obvyklém způsobu výsadby takto:

„Náš pozemek leží v nadmořské výšce 475 metrů v Podkrokonosi, mírně se svažuje k severu. Je to bývalé pole, v posledních deseti letech intenzivně využívaná louka... Zasadili jsme brambory a cibulku mičurinku... následujícím způsobem: Kartonem jsme přikryli trávu, na něj navezli vyzrálý kompost v asi třiceticentimetrové vrstvě, zasadili brambory... každou odrůdu do zvláštního záhonu. Záhony jsme v tenké vrstvě pokryli slámou.“

Stará odrůda brambor Aaran Victory s fialovou slupkou má poměrně vysoké výnosy

Brambory Aaran Victory – nejlépe naklíčily, rychle vzházely a měly velké pevné rostliny. Slimáci je nechali netknuté, pozdní ranní mraz 2.6.2006 jim nijak neuškodil. Každá zasazená hlíza dala 7–9 středně velkých a velkých ničím nepoškozených brambor.“

Střídavé úspěchy i neúspěchy

Jiná pěstitelka, tentokrát pro změnu zase z Jižních Čech, shrnuje své výsledky následujícími slovy:

„S naší zahrádkou se to mělo tak: je na pronajaté pozemku neoploceném, má v něm revír srnček, hejno slimáků a navíc k tomu přimysleli zjara 10měsíční batole, které mi neměl kdo pohlídat. Rajčátka rostla divoce bez hnojení s občasnou zálivkou, plodila hodně a nic je nenapadlo. Ostatní plodiny (saláty, mangold) byly sežrány divou zvěří. Serina nevzešla, mák bílý také ne – ten mi možná zarostl. Pošlu vám foto rajčátek mailem.“

Další dopis od Mladé Boleslavi oznamuje úspěch v pěstování hlíz topinamburů, ovšem semínka se již

Rajče Malé cukrové se pěstitelům osvědčilo

tolik nedařila: „Manžel vysel od všeho polovinu, bohužel nic z toho nedopadlo, kvůli nevhodným podmínkám na začínajícím pozemku (...půda se musí zregenerovat, převzali jsme pole po konvenčním družstvu). Zkusíme vypěstovat druhou polovinu příští rok...“

Oblíbená rajčata

Mezi nejoblíbenější druhy patří rajčata. Kromě známého rajčete divokého, o kterém bude ještě řeč, vyzkoušeli někteří pěstitelé například odrůdu s menšími plody s názvem Malé cukrové. Jak svědčí následující slova pěstitelky, byla s ní spokojena: „Rajče Malé cukrové – velice vitální rajče s malými plody – má výbornou sladkou chuť – v průběhu pěstování jsem část rajčat zaštipovala a část nechala bez zaštipování. Zaštipovaná začala dozrávat dříve. Ale z hlediska pracnosti není nutné tuto odrůdu zaštipovat. Navíc zaštipovaná rostlina začala mohutně znovu obrůstat. Nezaštipovaná rostlina začala sice dozrá-

Pšenice Osiris z doby egyptských faraonů má rozvětvený klas s dlouhými osinami

Čirok metlový Tatar pochází z rumunského Banátu

vat déle, ale konečný efekt byl úplně stejný. Rajčata měla po celou dobu vegetace bohatou násadu. Kvetla až do prvních mrazů. Toto rajče nebylo téměř napadeno plísní bramborovou... rajče bych rozhodně doporučila k většímu rozšíření.“ Dobrou chuť potvrzuje pak další zahradník, který ji srovnává s horkou novinkou rajčete současného sortimentu: „Nejvíce se mi dařilo s rajčetem „Malé cukrové“. Mohlo dobře konkurovat i velmi chutné odrůdě Bejbino, kterou jsem letos pěstoval“

Pestrá směsice různých plodin

Protože Seznam je sbírkou nejrůznějších druhů přiblížíme si krátce a spíše telegrafickými postřehy průřez dalších vybraných plodin:

„Čirok metlový Tatar – setý 15. května, těžká půda, hodně sucha, vyrostl jemnější, ale má krásné semeno,“ od těžké pěstitelky z jižní Moravy následuje poznámka k pšenici naduřelé: „pšenice naduřelá Osiris – setá brzo na jaře pod sním, lehká půda u domu, z jednoho klásku se tvořilo více malých, „paráda“, neskutečně lákal kočky.“

Jiná pěstitelka vyzkoušela mák s načervenalým zbarvením semen a píše: „Mák červený (Hejduk) vyset počátkem dubna, kdy se podařilo chytit jarní vláhu, takže pozdější sucha už neškodilo, kvetení probíhalo postupně, květy mají různé zbarvení od bílé až po růžovou (syť), makovice dorůstají rozdílných velikostí.“

Z barvířských rostlin je oblíben zcela nenáročný rmen barvířský, o němž se v jiném psaní uvádí:

„Rmen barvířský – bohatě zavětoval, žluté květy byly na rostlinách ve velkém množství a květy přes celé léto, rostlina byla odolná vůči suchu, vzházela bylo nerovnoměrně a ve velkém časovém rozpětí (asi 3 týdny?), myslím že by to byla pěkná letnička na obruby záhonů, možná i do truhlíku v kombinaci s jinými.“

Tolik stručně pro dnešek postřehy z vašich dopisů. Ještě jednou děkujeme za zájem o původní plodiny. Pěstitelům i čtenářům Bio přejeme do roku 2007 radost z práce na zahrádce, bohatou sklizeň a dobré zdraví!

Přeje Petr DOSTÁLEK